

Pórólfur Guðnason á
skrifstofu sinni eftir
annasama mislingadaga.
Myndlag



Búast þurfi við breyttu landslagi sjúkdóma

Læknar og heilbrigðisstarfsfólk þurfa að vera á tánum yfir sjúkdómum sem þau sjá ekki dags daglega, segir Pórólfur Guðnason sóttvarnalæknir. Það sé nýr veruleiki sem fylgi loftslagsbreytingum og tímum ferðalögum til fjarlæggra landa. Aldrei áður hafi jafn margir landsmenn verið settir í einangrun eins og nú vegna mögulegra mislingasmita, eða 66 talsins.

■ ■ ■ Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir

Sóttvarnalæknir hefur staðið í ströngu og beitir því úrræði að setja fólk í sóttkví. Fólk í smíthættu er úr leik í þrjár vikur og er treyst fyrir því að halda sig innandyra og án samneytis við aðra. Ástæða sóttkvíanna segir Pórólfur að sé hve margir smituðust í flugi milli Reykjavíkur og Egilsstaða. „Það krafðist þess að við myndum grípa til þessara ráðstafana.“ Breiði faraldurinn úr sér verði hætt að setja fólk í einangrun.

„Hugmyndafræðin er að kaupa okkur tíma til að bólusetja fjölskyldur þeirra og alla nákomna, þannig að fá fólk mislinga sé nánasta umhverfi

varið,“ segir hann. Tíminn hafi einnig verið nýttur til að bólusetja sem flesta í samfélaginu. Pórólfur veit ekki hvort þetta fólk verði fyrir fjárfjóni vegna ákvörðunarinnar.

Pórólfur segir viðbragðsáætlanir í samvinnu við Almannavarnir hafa staðist. „Aðalmálið er að fólk þekki hlutverk sín og allir taki þátt,“ segir Pórólfur. „Galdurinn er að virkja kerfið hratt, allir séu með skýrar leiðbeiningar og sömu upplýsingar,“ segir hann.

Pórólfur segir 80.000 hafa greinst með mislingasmit í Evrópu í fyrra, 80 hafi látist. Þá hafi helmingurinn lagst inn á sjúkrahús og hópur upplifað alvarlega fylgikvilla. Þeir geta til að mynda verið eyrna-, lungna- og heilabólga. Sér hann fram á fylgikvilla hjá þeim 7 sem hafi smitast nú?

„Við höfum ekki séð það núna eftir því sem ég veit best,“ segir hann en það sé á þeim grunni sem svo hart sé brugðist við.

Pórólfur segir endurmenntun heilbrigðisstarfsfólks ganga út á að halda því á tánum. „Það þarf að vera meðvitað um að upp geta komið sjúkdómar sem það hefur ekki séð,“ segir hann. „Við lifum í breytilegum heimi, þannig að við förum að sjá mikið af nýjum sýkingum.“ Í suðurhluta Evrópu fjölgi sjúkdómstilfellum eins og Vestur-Nílarveiki, malaríu og öðrum sjúkdómum sem skordýr beri með sér.

„Við erum partur af alheiminum,“ segir hann. „Ég tel að þessi uppákoma núna sýni að allir þurfi að vera á varðbergi fyrir því að óvenjulegir, sjaldgæfir hlutir gerast.“

Lengra viðtal við Pórólf
í hlaðvarpi á vefsíðu *Læknablaðsins*.

Hlíðasmára 8
201 Kópavogi
sími 564 4104

Útgefandi
Læknafélag Íslands

Ritstjórn
Magnús Gottfreðsson,
ritstjóri og ábyrgðarmaður
Elsa B. Valsdóttir
Gerður Gröndal
Hannes Hrafnkelsson
Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir
Magnús Haraldsson
Sigurbergur Kárason

Tölfræðilegur ráðgjafi
Thor Aspelund

Ritstjórnarfulltrúi
Védis Skarphéðinsdóttir
vedis@lis.is

Blaðamaður
Gunnhildur Arna
Gunnarsdóttir
gag@lis.is

Auglýsingastjóri og ritari
Esther Ingólfssdóttir
esther@lis.is

Umbrot
Sævar Guðbjörnsson
saevar@lis.is

Upplag
1800

**Prentun, bókband
og pökkun á Íslandi**
Prenttækni ehf.
Vesturvör 11
200 Kópavogi



Áskrift
16.900,- m. vsk.
Lausasala
1690,- m. vsk.

© **Læknablaðið**
Læknablaðið áskilur sér rétt til að birta og geyma efni blaðsins á rafrænu formi, svo sem á netinu. Blað þetta má eigi afrita með neinum hætti, hvorki að hluta né í heild, án leyfis.

Fræðigreinar Læknablaðsins eru skráðar (höfundar, greinarheiti og útdrættir) í eftirtalda gagnagrunna: Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition, Scopus og Hirsluna, gagnagrunn Landspítala.

The scientific contents of the Icelandic Medical Journal are indexed and abstracted in Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition and Scopus.

ISSN: 0023-7213

Hvað segir sagan?

Mislingar lögðu landsmenn á 19. öld

Mislingafaraldrar árin 1846 og 1882 voru mannskæðir. Fjórðfalt fleiri létust í júní 1846 en reikna mátti með en um 1300 fleiri en búast mátti við í seinni faraldrinum. Staðbundinn faraldur geisaði á Austurlandi árið 1869. Alls 64% þeirra sem létust árið 1882 voru börn yngri en fjögurra ára. Dánarhlutfall kvenna á barneignaraldri var tvöfalt hærra en karla á sama aldri og fæðingartíðni 7-9 mánuðum eftir mislingafaraldurinn það ár lækkaði um 50%.

Þrír greindust með mislinga árið 2017 og árið 2014 greindust mislingar hér sem þá hafði ekki gerst allt frá árinu 1996.

Heimild: Grein Söndru Gunnarsdóttur, Haraldar Briem og Magnúsar Gottfreðssonar í 04. tbl. 100. árg. 2014